

VBS Angelusinstituut

Roodebeeksesteenweg 586
1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
Tel: 02/770 28 40
www.angelusinstituut.be

ANTI-PESTBELEID

Inleiding

We vinden het belangrijk dat alle kinderen op school zich goed voelen. Toch blijkt uit onderzoek dat een op de vier kinderen uit het basisonderwijs slachtoffer zijn van pestgedrag. Ook in de media hoor je regelmatig over 'pesten', maar het is echter niet nieuw. Het is ook geen verschijnsel van de laatste jaren. Waarschijnlijk herinnert iedereen zich talrijke gevallen uit zijn eigen schooltijd waarin klasgenoten werden getreiterd, geplaagd, gepest en er niet bij hoorden.

Als ouder wil je echter dat je kind dit nooit overkomt. Het is evenmin een pretje als je hoort dat je kind zelf een pestkop is. En hoe je ook je best hebt gedaan, hoe pak je als ouder zulke problemen best aan?

Een kind dat gepest wordt, is meestal niet in staat om de situatie zelf te veranderen. Het durft ook niet de stap te zetten naar de volwassenen om te zeggen dat het gepest wordt.

Daarom is het ook absoluut nodig om in te grijpen en je kind te helpen. Daar pestgedrag niet alleen schadelijk is voor de slachtoffers, maar ook voor de pesters, is het belangrijk dat ook de pesters wordt duidelijk gemaakt dat hun gedrag niet wordt getolereerd.

Ook kinderen die als 'toeschouwers' worden beschouwd lijden onder pesten. Uit angst voor de pesters gaan ze soms zelfs meedoen aan pesterijen.

Wij dulden geen pestgedrag in onze school en vinden het belangrijk dat heel onze schoolgemeenschap pesten ernstig neemt.

Met dit stappenplan hopen we dat alle partijen (school, leerlingen, ouders) weten hoe te reageren als een pestprobleem zich voordoet en hopen wij zo een aangename leer –en leefruimte te creëren.

**Een pestvrije school is
een plezantere school!**

Plagen, pesten en ruzie: wat is het?

Plagen	Pesten
Is onschuldig en gaat vaak samen met humor.	Bewust iemand kwetsen en kleineren/vernederen.
Is tijdelijk.	Gebeurt herhaaldelijk, stopt niet meteen.
Speelt zich af tussen gelijken.	'de pestkop ligt altijd boven'
Is te verdragen.	Gebeurt met het doel te kwetsen.
Meestal één tegen één.	Een groep zoekt meestal één slachtoffer.

Er is sprake van pesten als iemand langdurig en aanhoudend het slachtoffer is van bewust uitgeoefend verbaal-, fysiek- of materieel gewelddadig gedrag door één of meerdere personen en dit in een situatie waarin het slachtoffer verbaal of fysiek onmachtig is om hiertegen tegen te reageren. Ook een éénmalige negatieve handeling kan als pestgedrag aanschouwd worden wanneer deze intentioneel de bedoeling heeft van iemand te kwetsen of te traumatiseren (vb. Cyberpesten)

Ruzie maken mag... hoe raar het ook mag klinken... helpt kinderen om sociale vaardigheden te ontwikkelen. Hoe ga je om met agressie, hoe onderhandel je, wanneer ga je te ver? Terwijl ze ruzie maken, zoeken ze immers hun positie in de samenleving. Kinderen worden sterker als ze zelf een goede oplossing kunnen vinden.

Het nieuwe pesten:

Cyberpesten is pesten via gsm of internet: iemand beledigende of bedreigende mails of sms'jes sturen, roddels verspreiden, inbreken in een computer, iemand uitsluiten in chatgroepen, enz... . Cyberpesten is harder dan het klassieke pesten. Het stopt niet, het gaat verder buiten de schoolmuren. Kinderen voelen zich nergens meer veilig, ook thuis niet!

Signalen herkennen van slachtoffers en pesters

Mogelijke signalen van slachtoffers:

- ze lijken niet echt vrienden te hebben
- ze worden vaak als laatste gekozen
- ze geven een onzekere indruk
- ze zien er vaak ongelukkige uit
- ze worden vaak uitgelachen
- hun bezittingen worden soms beschadigd
- ze komen niet graag naar school
- ze vertonen thuis een gewijzigd gedrag

Mogelijke signalen van pestkoppen:

- ze proberen te overheersen in allerlei situaties
- ze zijn vaak tegendraads
- ze aanvaarden geen tegenwerking
- ze doen heimelijk
- ze spotten, lachen iemand uit
- ze intimideren
- ze maken dingen stuk
- ze roddelen
- ze sluiten iemand uit

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking. Toch moet iedere partij waken over haar eigen grenzen. Het kan nooit de bedoeling zijn dat ouders op school (en ook niet aan de schoolpoort of op de weg naar school of thuis) eigenhandig het probleem willen oplossen.

- **Advies 1**

Indien je erachter komt dat je kind zijn problemen niet durft te melden op school, probeer je kind dan toch te stimuleren om naar de leerkracht toe te stappen of de 'pest'brievenbus te gebruiken.

- **Advies 2**

Als dit niet lukt, neem je zelf best contact op met de school. Je kan als ouder steeds terecht bij de klasleerkracht, de zorgleerkrachten of directie.

- **Advies 3**

Blijf thuis tijd maken om met je kinderen over het probleem te praten en laat hen duidelijk aanvoelen dat je achter de aanpak van de school staat. Geloof samen dat er een eind aan het pesten al komen.

- **Advies 4**

Tracht door gerichte vragen te stellen de situatie zo goed mogelijk in te schatten. Er zijn steeds verschillende partijen met elk hun eigen verhaal.

- **Advies 5**

Geef als ouder zelf het goede voorbeeld. Praat erover en stimuleer je kind om voor zichzelf en anderen op te komen, op een positieve manier.

- **Advies 6**

Bespreek ook de gevolgen van pestgedrag en laat duidelijk je afkeuring blijken. Reageer positief op elke gedragsverbetering, hoe miniem ook.

Aanpak in onze school

Stap 1: algemene aanpak

A: Preventieve aanpak voor plagen en pesten

- Bij het begin van het schooljaar maakt elke leerkracht met de leerlingen klas- en schoolafspraken (Cfr. Kinderschoolreglement). Een belangrijke afspraak is dat dat onze school een plaats is waar iedereen erbij hoort en waar pestgedrag niet thuishoort.
- In dit gesprek wordt duidelijk gemaakt dat leerlingen altijd bij de leerkracht en 'pestanders' terecht kunnen met hun problemen. **Melden is niet hetzelfde als klikken.** Alle leerlingen zijn eigenlijk verantwoordelijk om een pestprobleem aan te kaarten. Kinderen die dit liever anonieme doen, steken onopgemerkt een briefje in de brievenbus aan het secretariaat.
- Tijdens de middagpauze voorziet de school sport- en spelaanbiedingen in de gymzaal, speelboxen op de speelplaats (niet bij regenweer),... .
- In de loop van het schooljaar worden verschillende klas- en schoolactiviteiten georganiseerd waarbij veel aandacht gaat naar een goede groepssfeer. We denken hierbij aan daguitstappen, sportdagen, crea-dagen, extra-muros activiteiten, klasfeestjes, vieringen, ...
- Lichamelijk en verbaal geweld wordt niet getolereerd. Leerlingen krijgen een time-out wanneer ze met opzet iemand bezeren.

B: Preventieve aanpak voor cyberpesten

- Geef nooit persoonlijke informatie door op het internet zoals je achternaam, adres, telefoonnummer of gegevens van onze school zonder toestemming van de juf of meester.

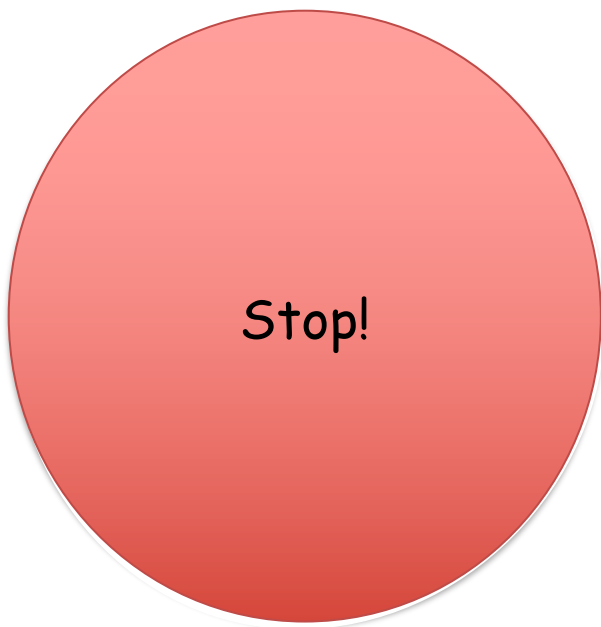
- ➔ Voor e-mail geldt ook het briefgeheim, maar omdat meesters en juffen verantwoordelijk zijn voor jou, mogen ze je e-mails die je vanop school verstuurt, bekijken.
- ➔ Je gebruikt e-mail slechts voor schoolse opdrachten.
- ➔ Chatten op school is niet toegestaan. Dat mag alleen als je juf of meester opdracht geeft om te chatten.
- ➔ Als je chat, gebruik je steeds een taal waarbij de ontvanger zich goed voelt.
- ➔ Als je boodschappen ontvangt waarbij je je niet prettig voelt, vertel je dit onmiddellijk aan de juf of meester.
- ➔ Maak nooit afspraken met iemand die je "online" op het internet hebt ontmoet! Je weet immers niet wie deze persoon is en wat zijn bedoelingen zijn, ook al is hij heel vriendelijk.

Stap 2: Afspraken bij kleine ruzies

Wanneer leerlingen ruzie maken over kleinigheden moeten ze aan elkaar kunnen duidelijk maken dat er een einde moet aan komen.

Dit **STOP – stappenplan** is:

1. Stop, hou daarmee op, dit vond ik niet leuk.
  2. Heb je me niet gehoord? Hou daarmee op.
  3. Als je nu niet ophoudt, ga ik naar de leerkracht. (≠ klikken)
  4. Je gaat naar de leerkracht die toezicht houdt.
- ➔ de leerkracht luistert en bevraagt de situatie en gaat na of de vorige stappen bij kleine ruzies al genomen zijn.

Stap 3: afspraken bij kleine aanhoudende ruzies of peestsituaties

- Wanneer deze kleine ruzies herhaaldelijk voorvallen, wordt dit aan een leerkracht gemeld.
- De leerkracht zal gedurende een bepaalde periode de situatie observeren.
- Deze leerkracht voorziet een gesprek waarin de twee betrokken partijen gedurende vijf minuten (onder 4 ogen) gaan zoeken naar een mogelijke oplossing voor hun probleem.
- De twee betrokken partijen proberen hun oplossing toe te passen.
- Na een afgesproken periode volgt er een nagesprek.

Stap 4: afspraken bij hardnekkige peestsituaties

Bij hardnekkige peestsituaties starten er gesprekken tussen leerkrachten en alle betrokken partijen. Hiervoor gebruikt de school het stappenplan van de no-blame aanpak.

No-Blame aanpak

De no-blame aanpak is een niet bestraffende probleemoplossende methode om pestgedrag aan te pakken.

De verantwoordelijkheid voor het pestprobleem wordt bij de groep gelegd. De pester(s), de meelopers en een aantal neutrale medeleerlingen worden samengebracht en gaan op zoek naar mogelijke oplossingen.

Deze aanpak heeft niet tot doel de feiten in vraag te stellen, evenmin wordt de pester beschuldigd of gestraft. De groep krijgt de verantwoordelijkheid een aantal voorstellen te doen om het negatieve gevoel bij het slachtoffer weg te nemen of te verminderen.

Op die manier wil men de empathie van de pester en de medeleerlingen aanwakkeren.

De methode bestaat uit **7 stappen**.

- Stap één: gesprek met het slachtoffer
- Stap twee: gesprek met de daders
- Stap drie: het probleem duidelijk maken
- Stap vier: de verantwoordelijkheid verdelen
- Stap vijf: de daders naar ideeën vragen
- Stap zes: de verantwoordelijkheid op de daders overdragen
- Stap zeven: evaluatie

In deze fase wordt de directie op de hoogte gebracht. De zorgcoördinator, leerkracht of directie (in uitzonderlijke situaties) brengen de ouders op de hoogte van het probleem.

[Stap 5: inschakelen van externen](#)

Indien het pesten blijft voortduren, wordt het CLB ingeschakeld voor verder onderzoek.